

< s. 1 i pdf >

J: Hynnemørs
Tvende Reiser
udi Aarene 1747 og 1756.
til
Salee og Smyrna

< s. 2 i pdf >

Blank

< s. 3 i pdf >

Foræret til Formandskabet
Af
Lyder Sagens Arvinger

< s. 4 i pdf >

Blank

< s. 5 i pdf >

Skibs-Capitaine
Joachim Hynnemørs
Tvende Reiser

1. til Middelhavet og Salee udi Afrika
i aaret 1747.
2. til Middelhavet og Smyrna udi Asien
i aaret 1756
med skibet Ebenezer fra Bergen.

Ved
Cancellieraad og Borgermester Meyer

< s. 6 i pdf >

Blank

< s. 7 i pdf >

Forberedelse. 3.
Det som har anlediget mig at skrive disse
Efterretninger om vores værdige Landsmand og
Medborger Joachim Hynnemørs tvende Reiser
udi Aarene 1747 og 1756, er tildeels hans Fortie-
nester, og tildeels den Nytte saadanne Reise-
beskrivelser kan tilveyebringe hos Andre som

derved ofte sættes udi Virksomhed og Drivt ved forefaldende Leiligheder, og opmuntres til nyttige Foretagender: I den henseende var det at jeg haver berørt det meste derav udi det tredie Hæfte av mine korte Betragtninger om Handelen som jeg i Aaret 1776 tilægnede det Nyttige Selskab i Bergen.
Hvad jeg her, udi disse nærværende Blade

<s. 8 i pdf>

4. Forberedelse.
haver skrevet, er grundet paa de Efterretninger som denne retskafne Mand deels skriftlig og deels mundtlig haver meddelt mig. Jeg tør og vil forsikre at han heller haver gjort for lidet, end formeget av sig selv, da hans Modestie ikke tillod ham noget skryderie. Ja han yttrede end-og nogen frygt for, at Andre, enten av Misbegreb eller misundelse kunde holde hans Efterretninger for noget der var pralende. Skiønsomme Efterkommere vil altid have Ære og Høiagtelse for hans Fortienester.

Nærværende Blade maae ikke confunderes med den Reisebeskrivelse av Aarene 1744 og 1745 som han selv haver udgivet, og ladet trykke i Bergen 1778; thi denne sidst bemeldte angik allene en Reise fra Bergen til Hamborg, hvorfra han fortsadte reisen til Frankrig og fik Fragt udi Nantes med en Ladning der bestod av Sukker, Kaffe og Indigo til Hamborg: efterat han var ankommen til Hamborg og avleveret den indehavende Ladning, fik han derpaa Stædet Fragt til

<s. 9 i pdf>

Forberedelse. 5.
Til Port a Port: Han indtog en Ladning Fragt-gods udi Hamborg for at fortsætte Reisen til det bestemte Stæd, men formedelst Storm m: v: strandede med Skibet paa Elben, hvorom hans egen udgievne og trykte Reisebeskrivelse nærmere kan eftersees, og bliver ellers desuden noget videre berørt udi disse Blade.

Bergen den 30. Augusti 1784.
Hilbrandt Meyer

<s. 10 i pdf>

Blank

<s 11 i pdf>

7.

Joachim Hynnemørs
Første Reise.
Fra Bergen til Middelhavet og videre
til Salee udi Afrika i 1747.

Joachim Hynnemør havde som en værdig og retskaffen Mand nydt Borgerret udi Bergen: Han var en iblandt vore forhaabningsfulde Indfødde, hvorfor det var Magistraten saa meget meere kiært at kunde meddeele ham denne vigtige Rettighed, efterat han med vedbørlig Attest fra Søreretten havde beviist at han ved den anordnede Examination udi Navigationen var befunden saa udmærket kyndig i denne Videnskab, at han virkelig fortiente samme; Hvilken gyldige Attest endog var geleidet med de bedste Skudsmaale fra andre Retskafne, baade om hans kyndighed og gode Forhold som Søemand, og tillige om

<s. 12 i pdf>

8. Første Reise til Middelhavet
den bedste moralske Karakteere og Konduite. I begyndelsen fik han en lille Hukkert at føre av omtrent 15 Commerce Læster, hvormed han gjorde adskillige hastige og lykkelige Reiser; hvilket opmuntrede Rederne til at skaffe ham noget bedre. Det var i den anledning at han derefter fik en tremast Galiot at føre, som kaldtes Den Hvide Perle avomtrent 50. Commerce Læster. En vanheldig Reise som han udi Aaret 1744 – 1745 gjorde med dette Skib, har han selv forfattet, og 1778 ladet trykke i Bergen med et Promemoria til Kongel: Oeconomie og Commerce Collegio. Denne Reisebeskrivelse er virkelig forfattet i den allerbedste hensigt, hvilken maae eftersees, og da vil man uden vanskelighed befinde, at samme fornemmelig er skrevet for den efterkommende Slægt der kunde geraade udi deslige omstendigheder: Hans bevæggrunde hertil vare ligesaa rene som ukunstlede og redelige; man læse samme og tage det under fornuftig Betragtning, samt tænke billigt og

<s. 13 i pdf>

retsindigt derom. Aldrig kan man tvivle paa at dette Slags Beskrivelser joe ville være nyttige til Efterretning for Andre, naar de være saaledes forfattede; Den ene Kundskab og den ene Omstendighed av det som saaledes kunde forefalde ville antænde et Lys hos Andre, opvække Drivt, Mod og Styrke til at overvinde Vanskeligheder og trænge igiennem mange besværligheder for at erholde den Seyer, som er noget der tilægnes de Retskafne, de forsigtigste, og de som med det fornuftigste og bedste Overlæg paa den fermeste Maade kan gaae slige og andre Vanskeligheder i Møde.

En Søemand er ofte indviklet udi saa mange Tilfælde, at han haver fornöden at samle all sin egen og Andres Forstand for at fatte den fornuftigste Beslutning. Vel veed jeg, at der undertiden ikke mangler paa mundtlige Efterretninger, da den Ene fortæller den Andre hvorledes det og det er hændet, saavel som og Udfaldet derpaa; Men saadant

<s. 14 i pdf>

10. Første Reise til Middelhavet kan dog aldrig være til den Nytte som det der skriftlig bliver berettet, paa den Maade som vores værdige Hynnemør haver giordt bekiendt ved Trykken om sine Tildragelser paa den beskrevne Reise, og udi de farligheder, besværligheder og vanskeligheder han derved var underkastet; thi dette fremlægges til Omdømme for alle som haver Indsigter at skiønne derpaa, og at gjøre vedbørlige betragtninger og Anmærkninger derom, til sine egne og Andres Eftertanke og Overvejelse.

#

Efterat den forbemeldte Tremast Galliot, saaledes som han selv beretter, var bleven forliist, og han var kommen tilbage til Bergen, samt beviist sin Retskaffenhed og fortreffelige Conduite for sine Redere, bleve de derved saa Velfornøede og opmuntrede, at da de ved denne leilighed havde faaed Prøver paa hvad Mand han var i alle Tilfælde, fattede den Tillid til ham

<s. 15 i pdf>

at de endnu ville betroee ham noget viktigere; De gav ham Fuldmagt til at reise paa deres be-
kostning for at see seg om, og at kjøbe et
saadant Skib som var ham anstændigt, uden at
binde ham til nogen viss Pris eller Sum, men
overlod det til hans egen Conduite.

Udi London traf han et Defensions Skib paa
24 Kanoner, hvilket han kjøbte til Redernes fuld-
komne fornøyelse; thi da de fik see Skibet, vare de
dermed i allemaader veltilfreds. Det kaldtes Eben-
ezer. Han kom strax i Farten og blev avsendt til
Middelhavet med en Ladning av dette Lands pro-
dukter: Han havde samlet sig Kyndighed og Ind-
sigter udi det som henhører til vores Produkt-
Handel, hvilken forhen mest blev dreven ved
Hollenderne som en Mellem-Handel, i det de
kom til Bergen med deres Skibe og avhentede
vore Produkter for at forsyne adskillige Stæder udi
Middelhavet dermed; Denne Handel havde de, saa
at sige, udi mangfoldige Aar havt i besiddelse.

Vores Hynnemør tragtede derimod at deele
denne Handel med Hollenderne, ved at føre

<s.16 i pdf>

12. Første Reise, til Middelhavet
en direkte Produkt-Handel fra Bergen til Mittel-
havet; hvilket og Tid efter anden saaledes er gelin-
get (fremgang), at omendskiønt Vi endnu ikke kan sige at
have den heele, saa har vi dog den største Deel
av denne Handel I besiddelse.

I Aaret 1746 var han udi Genua, da Mar-
quis de Botta med de østerrigske Troper be-
mægtigede sig Staden. Adskillige andre Skibe
som laae i havnen retirerede sig saa bedst som de
kunde udi denne forvirrelse; Men Hynnemør
blev med sit Skib i Havnen, hvilket han ei alleene
havde posteret paa den fordelaktigste Maade,
men endog sadt sig udi fuldkommen forsvars-
stand med Kanoner og Haandgeværer o: s: v:
til at kunde defendere sig i mod all slags Over-
rumpling, og lod imidlertid det danske Flag
vaye. Da nogle av Genueserne mærkede
denne hans ferme Resolution, kom de Ombord
til ham med fornøden Gevær og Ammunition til For-
stærkning; dette tog han gierne imod, men
med den forsigtighed, at de maatte forbinde
sig med den vedbørlige Plikt til ham om Troeskab

<s. 17 i pdf>

og Salee udi Afrika

13.

og Lydighed m: v:

Efterat det var bleven rygtet i Staden hvilke Forsvars-Anstalter han havde giordt, blev endeel av de fornemste Indbyggere tilskyndede at overtale ham til, at rædde dem fra den frygt og fare de havde for Østerrigerne eller de Keiserlige, og at føre dem med deres bedste Sager til Livorno i sikkerhed; Og da han gjorde sig en glæde av at kunde hielp alle betrængde, var han og lige saa ferdig som villig at rædde dem: Han modtog dennem tilligemed deres medbragte bedste Sager: Han forlod Genua med dem, og kom lykkelig til Livorno.

Da de der vare ankomne, blev dette mærkeligt og betydeligt, at den ene Familie savnede et lidet Skrin av stor Værdie. Timerne, som tilligemed deres Herskab var udi den yderste forvirring da de retirerede fra Genua, og ingen kunde sige hvad enten Skrinet var kommen udi

<s. 18 i pdf>

14. Første Reise, til Middelhavet
Skibet eller ei. Hynnemør veedste det ikke, men det gjorde ham dog ondt, at nogen Tvivl skulde hvile paa ham, hans Skib eller Folk: Han loed derfor gjøre den allernøyeste Eftersøgning, men det fandtes dog alligevel endda ikke. Formedelst slige Omstændigheder blev han saa meget meere Nidkier, i sær da han paa det nøyeste have examineret sit medfarende Skibsmandskab, uden at nogen av dem havde seed det eller modtaget samme, og alt saa ikke kunde vide beskeed derom, hvilket de endog tilbød sig under Eed at bekræfte.

Det var derfor at han forlangede, at han maatte examinere den Tiener der skulle have bragt Skrinet Ombord, og begiærede tillige at saadant maatte skee i hans Herskabs Overværelse, hvilket ogsaa skeede. Under denne examination sagde Tieneren, at den store frygt og forvirrelse som de den Gang vare i, var Aarsagen til at han ikke kunde erindre sig

<s. 19 i pdf>

noget som den Tid var foregaaed, anderledes end som en Drøm: Her blev hans Herre utaalmodig, og tiltalede ham meget alvorlig, samt betydede ham, hvor og naar han havde overleveret ham bemeldte Skrin, og at han saa eftertrykkelig havde befalet ham at tage det paa det omhyggeligste i agt, efterdi det var av stor vigtighed: Dette syntes Tieneren at kunde erindre sig, men dog kun som en Drym: Og udfaldet paa dette Act, var at baade Herren og Tieneren troede at Skrinet var bleven tilbage i Genua.

Omsider, og efter nogen Tids forløb, da Hynnemør gjorde sig ferdig til en Reise paa Salee udi Afrika, og Skibet i den henseende skulle opryedes, blev Skrinet uformodentlig fundet udi en Avkrog i Rummet hvor ingen av Skibsfolket var kommet, og hvor ingen kunde forestille sig at det kunde være henbragt.

Da saadant blev anmeldet for Hynnemør, blev han ikke lidet fornøyet: Han gik selv ned i Rummet og tog det i Øyesyn, samt mærkede

<s 20 i pdf>

16. Første Reise til Middelh:
paa alle Omstændigheder at det just maatte være det omspurgte. Ved denne leilighed kaldte han atter alle Medfarende til sammen, loed dennem nøye besee Skrinet, og tilspurte dem om nogen av dem kunde erindre sig at have modtaget det? Men de bevidnede enstemmig at ingen av dem havde seed det tilforne, og altsaa heller ikke kunde modtaget det.

Derpaa foer Hynnemør i Land for at bekiendtgjøre saadant for Eyeren, som blev ikke lidet glad over denne behagelige og lykkelige Efterretning: Han bad at Hynnemør ville have den Godhed. og lade det føre i Land til hannem; Men da Hynnemør ikke derved kunde have den Fyldesgjørelse som han syntes at burde have baade for sig selv og sit medfarende Mandskab, i henseende til den tvivl og mistanke som de paa den uskyldigste Maade kunde være underkastede, forestillede han saadant for Eyeren, og begiærede at han selv ville komme

<s. 21 i pdf>

Ombord, saavelsom og at Tieneren som han havde overleveret Skrinet til maatte følge med; da Hynnemør haabede at naar Tieneren fik see alle omstendigheder, han da skulle kunde samle noget av sin Adspredelse. Dette skeede: thi da de var komne Ombord, og Tieneren var bleven given anvisning paa Skrinet samt alle de Omstendigheder som der vare foreenede saavel ved Nedgangen til Rummet som Opgangen der fra m: v: samlede han sig Tid efter anden og forklarede at han nu kunde erindre sig, at hans Herre havde overleveret ham Skrinet med den alvorligste formaning at tage det nøye i agt, samt forsvare det paa det omhyggeligste efterdi det var av stor verdi, tog han det med sig Ombord, tilligemed endeel andre Sager; Og da han mærkede at Capitainen tilligemed Skibsfolket vare saa indviklede udi Forretninger og Arbeide, at de ikke kunde bemøye dem med noget av det de bragte Ombord, bad han

<s. 22 i pdf>

18. Første Reise, til Middelh:
allene om Anvisning paa et Stæd hvor han kunde giemme og forlore de medbragte Sager, hvorfor Captainen befalede et par av Skibsfolket at viise dem veyen deels til Rummet, og deels til Kahytten. Tieneren sagde fremdeles, at foruden et par andre av hans Medtienere, havde de endog nogle Mænd paa Barken som alle tilhobe hialp hinanden med at faae de medførende Ting saavel av Barken som siden henbragt paa de anviiste Stæder I Skibet: Han kunde med vished forsikre, at ei allene han, men endog de øvrige av hans Medtienere vare i den yderste forvirrelse og indtagen av den største frygt for de Østerrigske, saa at de neppe kunde samle sig; Men nu da han faar saa tydelig Anvisning paa alle Ting, bliver og hans Samlinger meere og meere Opklarede og udviklede, hvorfor han og omsider kunde erindre, at det ommeldte Skrin der var ham saa alvorlig anbefalet av hans Herre, var iblandt de Ting som han

<s. 23 i pdf>

selv tog av Barken og bragte over i Skibet, hvor han i Rummet paa et avsides Stæd, gandske Omhyggelig skiulede og forvarede det, hvilket han udi den Sindsforvirrelse og skræk han den Tid var, ikke kunde erindre sig førend nu.

Efterat Eyeren havde modtaget Skrinet, og ladet det bringe I Kahytten, udbad han sig den godhed av Hynnemør at han ville behage at komme til sig, hvilket og skeede: da han avlagde sin forbindtligste taksigelse til Hynnemør, og ville overlevere han en anseelig Guldbørs, men han tog saa meget meere feil i sin hensigt med denne Gave, som Hynnemør, langt fra at ville modtage samme, avslog det paa saadan Maade at den Anden ikke kunde støde sig derover; thi han sagde blandt andet, at det var ham Ære og Fyldestgiørelse nok, at alt hvad der var bleven bragt i hans Skib, var udi en fuldkommen og uformindsket Tilstand bleven tilbageleveret, men da

<s. 24 i pdf>

20. Første Reise, til Middelh:
dette ikke var aldeles nok, begiærede han end ydermeere til sin egen Sikkerhed vedbørlig Qvitering derfor, hvilken han ogsaa fik i den kraftigste og gyldigste Form.

Hynnemør sagde tidt og ofte ved slige og andre leiligheder, at hans hierte var saa nøye og nær foreenet med det danske Flag, og den Konge hvorav han havde den lykke og Ære at være en Undersaat, at det var umuligt for ham at begaae noget uværdigt eller nedrigt: Dette var den ædle Grundsætning hvorefter han handlede, og som gjorde ham saa megen Ære; Slige fortreffelige Principier bliver indtrykket med de helligste Stempler udi hver retskaffen Nordmands Bryst!

Udi Livorno blev han bekiendt med en Kiøbmand fra Tripol som var et ungt Menneske av særdeles gode Egenskaber, og havde ved sine Reiser samlet baade Kundskab og Erfaring: Med denne værdige Person blev Hyn-

<s. 25 i pdf>

nemør enig om en Fragt til Salee paa den Marokkanske Kyst: Og det under Dansk Flag. Til denne Forehavende Reise blev Skibet ferdigt, og der var foruden den tripolitanske Kiøbmand, endnu med Skibet 4 Tyrker og en udi Salee indfødt Jøde som tiente Kiøbmanden for Haand-Skriver, item Kiøbmandens Tjener som var en Næger.

Udi Februari 1747 seylede de fra Livorno og kom først til Port-Mahon for at indtage en-deel Penge og andre fornødenheder.

Derefter kom de den 23 April samme Aar om Formiddagen paa Reden av Salee under dansk Flag, hvor de ankrede og salutede med 3 Skud av de sværeste Kanoner som de havde, men fik intet Svar tilbage.

Da nu dette var det første Danske Flag som havde vayed for Salee, og Indbyggerne tilige kunde ansee det som Fiendtlig, efterdi der endnu ingen Traktater var sluttet

<s. 26 i pdf

22. Første Reise, til Middelh:
imellem Kongen av Danmark og keiseren av Marokko, under hvis Hoveddømme Salee er indbefattet, loed Hynnemør en Times Tid derefter ophidse hvidt Flag under Messans Rudet og fyrede et Kanonskud til Signal for Indbyggerne at de med fred kunde komme Ombord, hvilket de end ogsaa pleyede at gjøre med fiendtlige Krigsskibe naar de ophidsede Hvidt Flag: Ved slige leiligheder bleve disse endog forsynede med Forfriskninger fra Landet. Han loed siden hver Time avfyre et Kanonskud. Men fik dog hverken see nogen Bark komme ud, ei heller det hvide Flag fra Kastelet til Gientegn paa Fred, hvilket sadte dem i mellem frygt og haab, indtil langt ud paa Eftermiddagen, da den tripolitanske Kiøbmand anmodede Hynnemør at komme med sig udi Kahytten, paa det de begge hemmelig med felleds Overlæg kunde tage deres Beslutning, uden at bringe Skibets Mandskab udi nogen frygtsom bevægelse. Omstændighederne syntes Tid efter anden

<s. 27 i pdf>

at blive meere og meere vigtige for dem; thi

Skib og Ladning, Vælfærd og Slaverie bleve betydelige Gienstande for deres Betragtninger:

Udi saa slibrige og vanskelige Omstændigheder var der ingen Tid at forsømme, men de maatte med bedste Conduite gribe til en ferm Resolution: de bleve, efter felleds bedste Overlæg enige om, at den tripolitanske Kiøbmand skulle fare i land paa Hynnemørs Slupe med de 4 Tyrker som var med Skibet, for at erholde Frihed enten hos Gouverneuren eller en Prints av Blodet ifald nogen av dem var tilstæde, til at handle og udføre Varer under Dansk Flag m: v: fremdeles blev der i mellem dem avtalt, at ifald han erlangede den forønskede Frihed og Fred, men Veiret skulde hindre ham fra at kunde komme Ombord til den nestpaafølgende Dags Middag, da skulde der dog til Freds-Signal for Hynnemør, opsættes et hvidt Flag, enten paa det lille Kastel, eller paa en anden i mellem dem betegnet Høi. Hertil stødte nu en noget

<s. 28 i pdf>

24. Første Reise til Middelh.
betænkelig Omstændighed; thi de dog av det foregaaende kunde have anledning at tvivle om, at det maatte være ret fat I landet, begyndte hans Tripolitaner at aabne sig med det som til samme Tid havde været en hemmelighed for Hynnemør, og sagde at han frygtede for, at den udi nestavvigte Aar ommumlede Rebellion, nu var udbrudt!

Her saae vores Hynnemør, udi hvilken vanskelige Omstændigheder han var bleven indviklet: Han havde all Sindstyrke og all op-tænkelig Conduite fornøden, for ei allene i alle Tilfælde at være bevæbnet til at forsvarre Liv, Frihed, Skib og Gods, men endog at udvikle sig av den meere end doble vanskelighed som han saa uformodntlig var geraadet i; Den fornemste Drivt der havde opmuntret ham til denne Reise, var, at bringe Nationen og det danske Flag i Ynde, fortrolighed, Ære og Anseelse paa disse Kyster, saavelsom og at samle Kundskab

<s. 29 i pdf>

og Erfaring hvorledes handelen kunde, paa de Stæder føres med den største Nytte og Fordeel.

Det var nær ved at han havde fortrydt saadant sit Foretagende, men hans Retskaffened triumpherede strax over denne Tanke og bestemmede baade hans hierte og Overlæg udi nærværende paagiældende og vanskelige Omstændighed.

Hans Tripolitaner sagde dernest, at ifald han enten ikke kom tilbage eller loed viise et av de omtalte Signaler til den bestemte Tid, da maatte Hynnemør ansee ham enten som Fængslet, myrdet eller paa anden Maade forloren, og derfor med all optænkelig conduite strax retirere med Skibet længere ned av Kysten, enten til Saffy eller et andet ubefestet Stæd der ei havde slige Rov-Skibe som disse nordlige Stæder, og der opholde sig i 14 Dage, om han i den Tid kunde faa nogen Efterretning fra

<s. 30 i pdf>

26. Første Reise, til Middelh:
eller til; Men ifald saadant ikke i den Tid skulle skee, da maatte han, efter eget behag aldeles bortseigle fra Kysten hvorhen han fandt tienligst, og behandle de indehavende Varer og Contanter saaledes som han for hans Venner med god Samvittighed ville svare til, hvorom han til forsikring for Hynnemør, gav hannem sin skriftlige Declaration.

I henseende til den uvished de svævede i, udi hvis hænder Staden og Kastelet nu maatte være, blev besluttet at Hynnemør aldeles ikke skulle tillade nogen Bark eller andet Fartøi at lægge sig Ombord paa reden av Salee, uden Tripolitaneren var selv med, og det end ikke, uden han svingede sin Turban 3 gange over Hovedet; thi, sagde han derhos, at det kunde lettelig skee at de ved tvangsmidler kunde faae ham med sig til at udraabe Fred, paa det de saa meget lettere kunde komme Ombord, overrumple Mandskabet og bemægtige sig Alt, i sær da de veedste, at de Skibe

<s. 31 i pdf>

som der ankommer pleyer gemenelig medbringe anseelige Contanter og fine Varer; Og lagde endnu dette dertil, at uagtet hans person og Liv skulle staae i fare, maatte Hynnemør dog allikevel bruge forcen av sit Artillerie og skarp Krigsbrug saavel imod ham selv som hans Medhavende, saa længe han ikke gav det avtalte Signal med Turbanen fra Sig; thi, sagde denne kiække Tripolitaner til sidst, Jeg vil heller døe og falde for eders Kugler, End ved Røveres Mordervaaben.

Efter saadan tagen Beslutning tog han afskeed med Hynnemør, og tilligemed de øvrige 4 Mand av hans Religionsforvante sadte Seigl paa Slupen og forføyede sig paa veyen til Havnen, hvor Hynnemør igiennem sin Kikert kunde see dem løbe ind, og blev ydermere vaer at de bleve modtagne av en mængde Mennesker paa Landet, men uviss om, hvad enten det skeede i en god eller nogen ond Hensigt og Intention.

<s. 32 i pdf>

28. Første Reise, til Middelh:

Den anden Dags Morgen loed Hynnemør atter vaye dansk Flag fra Kampagnen, det hvide fra Mesans-Rudet, og Skiouv fra Mesans-Toppen, samt fyrede et kanonskud. Han ventede saaledes den gandske Formiddag, enten paa Bark, Slupe, eller og i deres Stæd paa de avtalte Signaler, men forgiaeves. Da Klokken var Tolv, skiød han atter et Skud: Klokken 1 og 2 ligeledes; Men da endnu ikke hverken Bark, Slupe eller Freds Signaler fra Landet kom til syne, anholdte Tripolitanerens Skriver, den forbemeldte Jøde, samt Tieneren hvilke vare bleven tilbage paa Skibet, med idelig Bøn og Begiær, at Hynnemør dog, joe fyr joe heller ville rædde sig selv samt alle Medfarende saavel som Skib og Gods, ved at seigle derfra: Ja, de gjorde endog tilsidst, alvorlig Paastand derom: de veedste og med mange Argumenter at gjøre deres Paastand gyldig, og forsikrede at deres Herre enten allerede var myrdet, eller I det ringeste saa havedt fængslet, at hverken de eller Hynnemør fik

<s. 33 i pdf>

ham meere at see: de forestillede end videre, at i fald de bleve længere liggende, maatte de samtlig blive et Rov og Bytte for Overmagten; de vare bemestrede av den grusomste Frygt; Og dette gav anledning til de skrækkeligste fortællelser og forestillelser for Skibets Mandskab, saa at de derved neste bragte endeel av dem udi fortvivlelse.

Udi slige beknyttede Omstændigheder, loed Hynnemør atter avfyre 3 svære Skud; Hvorefter han kaldede sine Skibs-Officierer tilsammen, og loed forfatte et ordentlig Skibsraads-Instrument, hvorudi han ei alene tilførte de fornemste Poster av de i mellom ham og den tripolitanske Kiøbmand omtalte Signaler og forholds-Regler m: v:, men tog endog baade hans Skriver og Tiener under nøye Forklarings avleggelse, og udtolde alleting paa det tydeligste for dem:

Disse bleve ved denne leilighed saa meget meere bestyrkede udi deres Frygt og Skræk

<s. 34 i pdf>

30. Første Reise, til Middelh:
da de fornåm hvad der var bleven avhandlet. Derefter indhæntede han hos de tilstædeværende Skibs-Officierer, deres Betenkninger: Og da de alle vare fuldkomne enige med hannem i henseende til hans tagne Beslutning om at forlade Reden av Salee, gik han ud fra Kahytten, og forföoyede sig paa Skandsen, hvor han udi Officierenes nærværelse sammenkaldede det øvrige Skibsmandskab og forklarede for dennem hvad der var forhandlet og besluttet udi Skibsraadet; da saadant var skeed, raabte de alle enstemmig at det var bedst at forlade Salee m: v:

Hvorpaa han gav Ordre at lette Anker! Men under Ankerletningen oprak fra Havet en tyk og mørk Skye som udi kort Tid forandrede Luften fra klart Væir til en mørk Taage, hvilket fornøyede Mandskabet saa meget meere som deres Retirade derved blev bedækket, og at de følgelig ikke saa let kunde eftersættes av de Saleeske Kapere

<s. 35 i pdf>

Just da de vare komne Underseigls med en føyelig Vind, blev det med engang stille, og formedelst den til Landet løbende Strøm og Søegang, kunde de ved Loddet erfare, at de mere og mere nærmede sig Landet, hvilket foraarsagede at de paa nyt igien maatte lade Ankeret falde: Men ikke saa snart var dette skeed, førend de fik høre et Skraal og meget høit Snak av mange menne-sker; I det samme fik de see en stor Bark nærme sig til Skibet, hvilken i den tykke Taage viiste sig endnu langt større end den virkelig var.

Hynnemør som var ferdig til sit Forsvar, befalede strax enhver av Mandskabet paa sin Post og at være bereed paa at give Fyr av stort og mindre Skydt paa første Ord! Men hans fortroelige Tripolitaner som var med paa Barken, viiste ham saa betimelig det avtalte Freds-Signal under et Frydeskrig, at Kanonaden derved lykkelig blev forekommet. Paa Barken var i alt nogle og tredive Personer,

<s. 36 i pdf>

32. Første Reise, til Middelh:
hvilke bleve venskabelig imodtagne; Og efter nogen Samtale med Tripolitaneren, bleve de Gemeene beordrede til at losse endeel av de medbragte Varer og Contanter, men de fornemste derimod indbudne udi Kahytten, hvor de formeldte Hynnemør den Forsikring fra Prindsen, at han frit og ubehindret kunde komme I land, om det endog var samme Aften, dog blev det overladt ham selv hvar Tid han ville; Imidlertid havde toe av dem den Befaling at forblive paa Skibet for at betrygge Hynnemørs Landgang saa meget meere.

Den nestpaafølgende Dag tog han til Lands. Strax efter hans ankomst blev han meldt for Printsen: Og efter indtagen Middags Maaltid blev han opført til Slots-Porten hvor han avvartede Audience som skeede om Eftermiddagen.

Ved en Tolk som talede temmelig godt Italiensk, loed Printsen ham tilspørge, paa hvilket Fundamente han havde vovet at ankre paa disse Grændser under et fiendtlig Flag som hos dem

<s. 37 i pdf>

og Salee 33.

Ikke var seed før, og lignede det Malthesiske,
Men som nu fornemmes, skal være Dansk?

Derpaa svarede Hynnemør baade fint og vit-
tig, at han ved denne Reise, i sær havde søgt
at vinde den Ære at være den første der kunde
avlægge Prøver paa det fredelige Sindelav som hans
Herre, Kongen av Danmark og Norge og alle hans
Undersaater hae til alle Nationer uden for-
skiæl: Og udi den samme redelige Hensigt,
giorde han sig selv den forsikring om, at finde
Folkeretten saavel der i Landet som blandt de
Kristne.

Med dette Svar blev Printsens særdeles for-
nøyed. Og gjorde ham adskillige andre Spørs-
maale, hvilke alle, til Printsens Tilfredstil-
lelse bleve besvarede, saa at han strax der-
paa forsikrede Hynnemør all Venskabelighed,
Protektion og Behandling, saavel paa Keyse-
rens som egne vegne.

Her maae kortelig erindres at den Rebellion

<s. 38 i pdf>

34. Første Reise, til Middelh:
som tilforen er meldet om, virkelig var ud-
brudt; thi en stor Deel av Indbyggerne tragte-
de efter, at avsette Keiseren, igien udi
hans Stæd at overdrage Regieringen til hans Bro-
der: dette Partie havde ogsaa bemægtiget sig
alle befæstede Stæder udi den nordlige Deel av
Riget, saa som Tetuan, Tanger, Laracca, Gamle-
Salee, Fez og flere – men Nye Salee tillige
med dens Kasteler, vare endnu under Keise-
rens Herredømme, som blev gouverneret av Prind-
sen; Og dette var aarsage til at den forom-
meldte Tripolitanske Kiøbmand ikke kunde faae
saa hastig Audience hos Printsens som hos den for-
rige Gouvernør der var ham meget gunstig,
og til hvem han havde en besynderlig Adgang.
Printsen ville heller ikke tillade, udi de da-
værende kritiske Omstendigheder, at lade
opsætte noget Freds-Signal paa Landet.

Imedens Hynnemør laae paa Reden av Sa-
lee med Skibet, indlöp den Efterretning, at

<s. 39 i

og Salee 35.

Keiseren havde tilbagevundet Fez: Han loed

derpaa vaye Flagge saavel fra Kampanien som alle Topperne samt skyde 3 gange Nie Skud av sit sværeste Skydt; Og fik samme Dag Audience hos Printsens for at avlægge vedbørlig Lykønskning i anledning av denne Erobring: Herover ytrede Printsens sig med saa megen Bevaagenhed og Velbehag, som man av en morisk Prints ikke kunde vente.

Vores retskafne Hynnemør blev ellers i almindelighed av Indbyggerne udi Salee baade æred og yndet, hvilket gemeenlig pleyer at være en følge og Virkning av Fortienester, der ere av det Ædle Slags. Han seiglede fra Salee med velforrettet Sag den 20. Junii 1747 og kom igien til Livorno den 16 Julii samme Aar. Hans fornøyelse var saa meget større over dette hans lykkelige Foretagende, som han derved erlangede sit Ønske og Øyemærke, hvilket

<s.40 i pdf>

36. Første Reise, til Middelh:
var at bringe det Danske Handels-Flag udi Ære og Anseelse, og Nationen udi ynde og Fortroelighed, saavel som og at samle Kundskab og Erfaring hvorledes den der faldende vigtige og betydelige Handel som adskillige andre europæiske Nationer finder sig saa overmaade Vel ved, kunde og saa for vores Nation blive dreven paa den fordeeligste Maade og med den største Nytte. Dette aktede han høyere end sine egne private fordeele, og maatte ofte give slip paa det ene for at bane vei til det andet.
Hans foretagendes lykkelige udfald blev misundet av endeel av vores Handels- og Søefarts Rivaler. Imidlertid havde samme dag den Virkning, at en Skipper herfra Bergen ved navn Anders Arctander imod slutningen av samme Aar 1747, med et mindre Skib foretog sig en Reise fra Livorno til Saffy paa den Marokanske Kyst, og fuldførte sin Reise baade med Lykke og Ære.

<s. 41 i pdf>

Og Salee. 37.
med Dansk Flag, hvortil Joachim Hynnemør. Saa at sige, havde banet Veyen ved sit retskafne Forhold, og sin fortref-

felige Conduite, med sin Ebenezer fra Bergen.

<s. 42 i pdf>

38.

Blank

<s. 43 i pdf>

39.

Joachim Hynnemørs
Anden Reise
fra Bergen
til Middelhavet og Smyrna
udi Aaret 1756.
Med Skibet Ebenezer

Udi det foregaaende har jeg givet Efterretning om denne vores værdige Medborgers Reise til Middehavet og Salee udi Aaret 1747, og viist at han var den første der loed vaye dansk Flag paa denne Kyst m: v:

Her vil jeg meddeele en kort Efterretning om hans Reise til Middelhavet og Smyrna udi Aaret 1756. Slige Efterretninger kan efter mine Tanker, aldrig være uden Nytte

<s. 44 i pdf>

40.   Anden Reise, til Middelh:
hverken for den nærværende eller efterkommende Slægt; de første kan derved faae Oplysning om deres Landsmænds og Medborgeres Fortiener, og de sidste kan derav samle Veiledning og Opmuntring til nyttige og berømmelige Foretagender; thi hvad virkning og Anslag kan slige Exempler ikke gjøre paa retskafne Siæle som drives av Dyd og Ære?

Den samme Drivt der opmuntrede ham til det første Foretagende, var ogsaa en bevægende Aarsage til det Andet, nemlig til at bringe det danske Handels-Flag udi Ære og Anseelse, og Nationen udi Ynde og fortrolighed, saavel som og at faae den mueligste Kundskab om den der værende vigtige og betydelige handel, hvorledes samme kunde drives med største Nytte for Fædrelandet.

Da nu dette havde gelinget ham saa Vel udi Afrika, havde han og det Haab, at det heller

<s. 45 i pdf>

og til Smyrna. 41.

ikke skulle slaae ham feil udi Asien.

Den gode Borger kiender sine Pligter, han udøver dem med en Drivt der giver ham Fyldestgiørelse nok hos sig selv: Hans Handlinger ere stedse bestemmede til Fædrelandets Fineste, og alle hans Foretagender ere stiledede til dets Nytte; Saaledes var det og med vores værdige Hynnemør!

Udi Aaret 1756 seiglede han fra Bergen, og var bestemt til Ancona med en Ladning Tørfisk og saltat Sild med meere av dette Lands Produkter. Paa hans Udreise fra Bergen, prayede han under den portugiske Kyst et Snav-Skib fra Altona som var destineret til Trieste: Denne udbad sig hans bedækkelse og beskiermelse, efterdi han ikke var i fornøden Forsvars Stand og Skibet ei heller indrettet til Defension. Hynnemør gjorde sig en Ære og fornøyelse av at kunde protectere et Dansk Flag, og gjorde det med største Omhyggelighed den heele Vei.

<s. 46 i pdf>

42. Anden Reise, til Middelh:
indtil de kom paa Høiden av Ancona, da de formedelst deres adskilte Kurser maatte forlade hinanden.

Imidlertid, og førend de skiltes ad, mødte de udi Indløbet av detAdriatiske Hav eller Golfen av Venedig, et Krydsende venedisk Krigsskib som berettede at der I dette farvand opholdte sig endeel Dulcignotiske Søerøvere: Disse havde nogen Tid tilforne bemestret sig et dansk Skib som hørte hiemme I Altona, hvorefter de ei allene havde opbragt Skibet til Tripoli, men endog samme stæds solgt baade Skib og Equipage, da dog saadant var stridende imod den oprettede Traktat av 22 Januarii 1752.

Dette gav Hynnemør dobbel Anledning til at have et aarvaagen Øye, at passe paa sin Post, og være ferdig i alle Tilfælde baade for sig selv og det Skib fra Altona som han nu havde under sin Bedækkelse og Forsvar, men de bleve begge uanfæktede; Og lige som dette Altonaeske

Skib kom lykkelig til Trieste, saa kom ogsaa

<s. 47 i pdf>

og Smyrna 43.

Hynnemør til Ancona.

Han havde, en uindskrænket Fuldmagt fra sine Redere, enten at antage Fragter i Middelhavet, eller og i mangel derav, at indtage en Retour-Ladning paa et eller andet Stæder, for deres Regning, og dermed komme hjem; Men den Lyst og Drivt der besjælede ham, gav ham større og videre Udsigter; Og ligesom han allerede havde havt den Lykke at berede vei for det danske Handels-Flag udi Africa, samt tilveyebragt Nationen Ynde og Fortrolighed udi samme Verdens Part, saa tænkte han og nu at udvirke saadant, endog udi Asien; Og det saa meget meere, efterdi vore Søefarts- og Handels-Rivaler havde fundet leilighed at udsprede det ufordeelaktige Rygte udi Ancona og flere Stæder udi Italien, at det danske Flag var aldeles usikker I de Farvande; Og til at give saadant et Skin av troeverdighed, beraabte de sig paa det Skib fra Altona som var opbragt av de Dulcignotiske Sørøvere,

<s. 48 i pdf>

44. Anden Reise, til Middelh: hvorom forhen av meldet, men maae ikke confunderes med det Skib fra Altona som seiglede under Hynnemørs bedækkelse og beskyttelse.

Han anstillede til den ende alle muelige Undersøgninger, paa det han med desbedre Overlæg kunde fuldføre sin tagne Beslutning, men det faldt ham saa meget meere vanskeligt, da der endnu ikke var beskikket nogen dansk Consul udi Ancona, og desuden var den danske Consul udi Venedig samme Tid formedelst indfallende Omstendigheder avreist fra Venedig. Dette var aarsag til at han maatte betiene sig av Fremmede, hvilket atter udfodrede nye Undersøgninger og Mellomhandlinger, for at blive betrygget om, hvem han bedst kunde fortroe sig til og raadføre sig med, til sit Foretagende.

I saadant henseende skrev han til sine bekendte Venner udi Venedig og Trieste, og gjorde sig imidlertid bekiendskab ved

>s. 49 i pdf>

og Smyrna. 45.

Omgang, ei allene med adskillige brave Indbyggere i Ancona, men endog med andre Nationer udi det Store, og maaskee betydeligste market i Europa, som holdes aarlig udi Sinigaglia I Julii Maaned.

Fra hans Venner udi Venedig og Triste fik han intet fordelaktig Giensvar; Det betydeligste var fra den hollandske Consul i Venedig som berettede ham at en dansk Gesandt for nogle Aar siden skulle være reist til Constantinopel, men havde hverken hørt hans Navn, ei heller at han havde faaed noget udrettet i henseende til frie Seiglats og Handel: Han raadede ham derfor som en Ven at avstaae fra sit Forsæt.

Iblandt dem som han fornemmelig Omgikkes med udi Ancona og Sinigaglia, fandt han i sær en fortroelig Ven udi en fornem Italiener som paa den mindst egennyttige men mest Ædelmodigste Maade, gav ham en god veiledning: Dertil kom og en engelsk

<s. 50 i pdf>

46. Anden Reise, til Middelh:
Kiøbmand og en græsk Skipper fra Smyrna, som meddelte ham gode Efterretninger og Kundskaber; Den sidstbemeldte Skipper tiende den hollandske General- Consul med sit Skib som Post-Skib for at bringe Breve frem og tilbage fra de forskiellige Stæder udi Archipelago og ind til Smyrna og Syrien: Disse brave Folks tilvoxende fortrolighed, blev av ham saa meget meere høitaget, som ingen av dem havde den allerringeste fordeel av hans Venskab, men viiste ham dog de varmeste Prøver derpaa, uden mindste hensigt til Egennytte.

Men langt anderledes var det med hans Navigations-Rivaler, hvoriblandt han i sær udmærkede dem fra Ragusa, saavel Commisio-nairs som Skippere; thi saasart de fik høre hans tagne Beslutning om at søge Fragt til Asien, lagde de alle optænkelige Anstød og forhindringer i veyen for ham, ved udsprede det farligste for Vedkommende, saa

<s. 51 i pdf>

at han derav kunde insee, hvilke store vanskeligheder det ville være at erholde nogen Fragt. I den henseende greb han Sagen an paa en anden Maade, og maatte see sig selv forsynet med meere Mandskab end det han sedvanlig havde paa Skibet, saa at han I alle paakommende Tilfælde kunde bringe den Største force ved Defension, hvilket dog maatte skee uden alt for stor bekostning for hans Redere: Han forøgede sit Mandskab med saadanne Folk som kunde tiene ham deels til Loodser, og deels som Underhandlere og Fredsfortolkere. Alt efter de Omstændigheder som kunde forefalde.

Dette var en virkning av hans Veloverlagde Beslutning, item av hans standhaftighed at fortsætte sin Plan efter de fornuftigste Regler, og paa den Grund at byde alle Anstød Spitsen med et frit og uforstået Mod paa saadan Maade som var en retskaffen Nordmand og Bergensk Borger

<s. 52 i pdf>

48. And: Reise, til Middelh:
ligesaa egen som værdig. Han betiente sig i sær av den forbemeldte italienske Kiøbmands Kundskab som selv havde været paa adskillige Handelssteder udi Asien, og havde mange Grækere der vare komne til Markedet udi Sinigalia til sin Adresse. Denne forskaffede ham 16 til 20 saa kaldede Kiøbmænd av den græske Nation, deels av Øerne udi Archipelago og deels av det faste Land ved og av Smyrna: nogle som havde fuldstændig Erfarenhed antog han Fragtfrie, og de øvrige der med deres ubetydelige Kiøbmandsvarer ville gaae Ombord, antog han for halv Fragt i mod det de ellers havde maat betale med andre Skibe; der var vel endnu flere der havde lovet og vedtaget at føre deres Gods Ombord, men sadlede om igien til sidst.

Da han nu havde faaed det benævnte Antall av Grækere Ombord. Skulle de lade forsikre deres varer; Men hvor bleve de ikke ilde tilmode, da ingen Assurandør

<s. 53 i pdf>

der paa Stædet ville forsikre paa Varer

under dansk Flag. Nær havde hans Navigations Rivaler derved faaet deres Glæde, men den forbemeldte Italienske Kiøbmand, var saa ædelmodig, at han forekom alle de ubehagelige Følger som derav kunde flyde, I det han frivillig tilbød sig at Tegne Assurance med Hynnemørs Skib under dansk Flag for langt ringere Præmie end de andre Assurandors havde tegnet for med andre Nationers Skibe. Saadan Prøve paa et Ædelmodigt Vendskab, blev dette Baand for ham, og forpligtede ham desmere til at bruge all mulig Conduite.

Den forbemeldte Græske Skipper avseiglede fra Ancona den 7. Augusti 1756: med ham skrev han til Baron de Hoche pied som var hollandsk General-Consul udi Smyrna, og udbad sig hans Assistance udi alle fornødne Tilfælde med videre som han agtede nødvendigt. Ved samme leilighed skrev

<s. 54 i pdf>

50. Hynnem: anden Reise, til Middelh: baade den forbenævnte Italienske som den engelske Kiøbmand til deres betydeligste Venner der paa Stædet, og gav dem Hynnemørs formodentlige Ankomst tilkiende, samt rekommanderede ham paa det bedste.

Endelig avseiglede han med sin Eben-ezer fra Ancona den 14. Augusti 1756, og anlangede til Øen Paros den 26de i samme Maaned, hvor ham for Storm og Modvind maatte søge Havn, men som Havnen var ubefæstet, brugte han den forsigtighed, at han løb ind under et fremmed Flag, for ikke at sætte Indbyggerne i nogen frygt eller bevægelse, efterdi de endnu ikke kiendte det danske, og derfor så meget snarere kunde falde paa, at holde det enten for Malthesisk, eller Safoyandisk der haver nogen lighed med det danske.

Faae Dage efter hans ankomst til

<s. 55 i pdf>

og Smyrna.

51. Paros, fik han den ubehagelige Tidende, at den Tyrkiske Stor-Admiral var daglig ventende til Øen med en Flotille av 16 til 18 Seiglere for at indfodre og hæve de aarlige Skatter m: v:

Her fandt Hynnemør atter en vigtig Gien-

stand for sin betragtning, og nye Vanskeligheder at bestride: Han kunde ikke vide hvorledes Storadmiralen ville ansee det danske Flag, men han greb dog strax til en ferm Resolution hos sig selv, nemlig at forsvare sig til det yderste i fald han skulle vorde angrebet. Til denne hans tagne Beslutnings understøttelse, maatte han nødvendig søge at vinde alle hans Medfarende, saavel av sit eget Mandskab, som de Ombord værende Grækere, for at gjøre et med ham, hvilket og gelingede saa Vel. at de alle gave ham de allerdyreste Forsikringer derpaa.

Starx derefter blev Vinden føyelig, saa at han den 2. Septembris 1756 fandt leilighed

<s. 56 i pdf>

52. Anden reise, til Middelh:
at gaae fra Paros førend Stor-Admiralen kom, men han kom dog ikke længere end til Pathmos, hvor han for Modvind maatte lade Anker falde den nestpaafølgende Dag, hvilket skeede under Dansk Flag! Da han der ankom, retirerede Indbyggerne sig med deres bedste Sager til Klosteret, hvilket tienede dem som et Kastel: Denne deres Retirade blev befodret av den frygt de havde for Plyndring, efterdi de holdt ham for en Maltheser; men han havde til lykke tvende av deres egne Indfødde Omborde, hvilke han strax lod sætte i Land for at bringe dem til Rolighed, betage dem all frygt og overtyde dem, at han ikke var kommen som nogen Maltheser, men en Nordmand m: v:

Dette opvakte saadan fornøyelse og fortroelighed hos Indbyggerne, at de siden den Tid

<s. 57 i pdf>

og Smyrna.

53.

kappedes om hvem av dem der kunde bevise ham mest Ære og Tieneste, og hvem der kunde forskaffe til Skibet den bedste Forfriskning for Mandskabet.

Den nestpaafølgende 4. Septembr 1756 avfangede han en Expresse derfra over Epheso til Baron de Hoche pied udi Smyrna med Brev og Begiær om det forrige, han meldede og at Expressen skulde finde ham enten ved Pathmos eller Samos, hvor han ville forvente Giensvar;

Thi /: tænkte han ved sig selv:/ nu maatte det gielde hvad enten Reisen skulle være giordt forgiæves eller til Nytte.

Den 14. Septembris 1756 fik han Svar og Forsikring fra Baronen, at han derom havde handlet saavel mod Gouverneuren som de andre Civile og Militaire høye Betiente, og faaed deres Parole paa, at han frit og ubehindret kunde indløbe under dansk Flag, og at han skulle nyde all vedbørlig Beskiærmelse, fred og frelse udi deres Havn; Men

<s. 58 i pdf>

54. Anden Reise, til Middelh:
hvorvidt han videre kunde erholde frihed at handle m: v.: derom ville enhver av dem giøre Forestillinger til deres Foresadte. Baronens forsikrede ham ellers om all Venskab, Hielp og Understyttelse fra sin Side, og til ydermeere Beviis derpaa, meldede at han samme Dag desangaaende havde avsendt en Exprese til sin Broder som var Hollandsk Ambassadeur ved den Ottomanske Port udi Constantinopel, hvorved ei allene fulgte Gienparter av Hynnemørs tvende Breve, men endog hans egen Forestilling, og, hvorefter han forventede nærmere Forholdsordre.

Dette Svar fik han med Expressen tilbage i medens han endnu laae for Pathmos, hvor han formedelst Modvind var bleven opholdt; Men den paafølgende Dag blev Vinden føyelig, hvorfor han strax lod lette Anker for at befodre Reisen, hvilken gik

<s. 59 i pdf>

og , Smyrna 55.
Som lykkelig og Vel for sig, at han den 21de Septembris 1756 indseiglede forbi kastelerne og ankrede for Staden Smyrna, hvor han havde den Ære og fornøyelse at lade vaye det første Danske Flag under ofte igientagne Salutation av sine kanoner.

Han blev med megen Agtelse og fornøyelse modtaget av hans medbragte Passagiers Principaler, som deels vare Grækere og deels Armenianere, Persere og andre Kiøbmænd; Og det saavel formedelst hans gode Behandling og Medfart med deres Folk og Venner, som Og, fordi han var saa lykkelig at være den

første der samme Aar ankom med de fra Siniguaglia forventende Handlere; De forlangede og indstændig at fortsætte denne Fart flere Aar, i hvilken henseende de og gjorde hannem anseelige Løvter.

Den 1. October 1756 fik han Brev fra den

<s. 60 i pdf>

56. Anden Reise, til Middelh:
danske Gesandt Herr de Gähler fra Constantinopel, hvilket han Dagen derefter besvarede ved en Expreste fra Smyrna. Omsider fik han under den 15. i samme Maan: den Efterretning fra Gesandten, at der dagen tilfore var sluttet en Venskabs- Søefarts- og Handels Traktat imellom Danmark og Porten.

For at gjøre denne Tidende desto mere vigtig, betydelig og eftertrykkelig saavel for Indbyggerne i Staden, som for de adskillige fremmede Nationer der laae for Staden med deres Skibe, lod han vaye Flagge fra alle beleilige stæder paa sit Skib, og gjorde denne Tidende desuden høitidelig med 27 Kanon-Skud.

Neste Dag derpaa blev denne Tidende endog cælebreret av Baron de Hoche pied som til den end havde ladet indbyde Hynnemør og en talrig Samling av fornemme Folk, hvilke præktig bleve beværtede: og ved Pokalerne blev

<s. 61 i pdf>

og Smyrna.

57

der iderlig Kanoneret fra Hynnemørs Skib.

Den anden dag derefter gav Græv de Hoche pied som var en Søn av Baronen ligeledes et prægtig Festein i anledning av denne høye Traktat.

Strax efterat Hynnemyr var ankommen til Smyrna fik han en fordeelagtig Fragt til Amsterdam, og det endog førend den nysbemeldte Traktat blev sluttet, hvilket var et Bevis paa den Tillid og fortroelighed han ved sin konduite og Opførsel havde erhvervet sig. Den 23de Octobris 1756 var han allerede ferdig og avseiglede fra Smyrna under utallige Lykønskninger og mange Æresbevisninger.

Av alle disse Omstændigheder sees det da, at Hynnemør ei allene anlagde denne Reise fra Ancona til Smyrna, men endog

fuldførte den med dansk Flag førend nogen Traktat blev sluttet i mellem Danmark og Porten: Ja at han endog for den Tid veedste

<s. 62 i pdf>

58. Anden Reise, til Middelh:
at bringe det danske Flag udi den Ære, tillid og Anseelse udi Smyrna, at han endog betingede sig en fordeelagtig Fragt derfra til Amsterdam.

Hvem kan tvivle paa, at han joe ved sin ferme Resolution og hans Reise til Smyrna haver paa nogen Maade været en medvirkende Aarsage til Traktatens endelige og skyndigste Slutning paa Portens Side. Det er ikke ubekendt hvor seendragtigt det gaaer til udi Constantinopel ved slige Traktaters tilendebringelse, og hvor mange Omstændigheder og vanskeligheder der ophittes for at føre saadanne Sager udi langdrag ved Omveje og foregivne besværligheder; hvilket er en Politik som synes at være ganske egen og naturlig ved det Ottomanske Hof.

At joe den danske Gesandt Hr de Gähler i en temmelig Tid tilforn, ved den franske Gesandts hielp og understyttelse, havde

<s. 63 i pdf>

og Smyrna. 59.
Anvendt alle Kræfter paa at faae den tilendebragt, det er lige saa tilforladeligt, som det, At han omsider sluttede den, og underskrev den paa Hans Mauestæt Kongen av Danmarks og Norges vegne; Men det har maaskee giordt en god Virkning, at Hunnemør veedste at føye slige Anstalter for sig i forveyen, at Baron Hoche pied antog sig sig hans Sag med saa megen iver og Nidkierhed som forhen er meldet, i det han ei allene havde erhholdet de Civile og Militaire høye Betienternes Forsikring og Parole, at han frit og ubehindret kunde løbe ind under dansk Flag m: v: men at de endog, hver ved sit Departement ville gjøre Forestilling om hvorvidt han kunde faae frihed at handle; Hvortil endnu stødte den betydelige og vigtige Omstændighed, at Baronen gjorde sin Broder den Hollandske Gesandt i Constantinopel sin forestilling derom, hvilket uden tvivl haver været efter-

trykkelig. Da nu den hollandske

<s. 64 i pdf>

60. Anden Reise, til Middelh:
Gesandt, som den der havde fuldkommen Efterretning om den Underhandling som Gähler førte, saa at det allerede var kommen saa vidt, at det danske Flag vayedede allerede, saa at sige, midt inde udi Storsultanens Lande, førend nogen Traktat var sluttet eller underskrevet med Kongen av Danmark ~~eller~~ og Norge, haver han som en billig og retsindig Mand, skiøndt Gesandt av vores Søefarts- og Handels Rivaller, av Fornødenhed giordt en Dyd, og derfor heller Saavidtsom stod til ham, befodret end forhindret den Underhandling som han ikke kunde avværge: Naar man endnu lægger her til alle de forestillinger og forespørgseler som paa samme Tid ere indsendte fra de høye Embedsmænd udi Smyrna til Constantinopel, om hvorledes de havde at forholde sig imod Hynnemør? da kan det ene med det andet, efter megen rimelighed, have giordt sin Virkning til Traktatens skyndigste Slutning.

<s. 65 i pdf>

og Smyrna 61.
Udi hvilken Ære og Høiagtelse Hynnemør havde sadt sig i disse Landskaber, kan endog bemærkes av de Brave som adskillige anseelige Mænd derfra, haver skrevet hannem til Bergen, endog nogle Aar efterat han havde været hos dem. Alt dette med mere sammenlagt vidner om hvad denne vores værdige Landsmand og Medborger har været, og hvor Vel han haver fortient at vorde erindret av Efterkommerne.

<s. 66 i pdf>

Blank 62.

<s. 67 i pdf>

Efterretning 63.
Om de Underhandling som haver været i mellem Danmark og Marokko udi Aarene 1751 - 1753.
For nærmere at oplyse hvad den værdige Hynnemør har berettet om sin Reise til

Salee paa den marokkanske Kyst i Aaret 1747, nemlig at han var den første som for samme Stad lod sig see med dansk Flag, da kan saadant virkelig bestyrkes ved det at jeg her meddeeler den Efterretning som længe derefter nemlig den 17 Septembris 1753 kom ud i Kiøbenhavn angaaende Tildragelsene ved Underhandlingerne om en Freds- og Handels-Traktat i mellem Danmark

<s. 68 i pdf>

64. Efterret: om Underh: imell: og Marokko, hvilken Efterretning er av denne innhold:

Udi Aaret 1749 ankom til Kiøbenhavn en particulier Person som gav nogle Kiøbmænd at forstaae, at de kunde drive en fordeelagtig Handel med Stærne Saffy og S: Croix udi Afrika. Da hans giordte Forestillinger syntes at fortiene Bifald hos disse Kiøbmænd, besluttede de at giøre et Forsøg dermed, og avsendte til den ende et Skib med adskillige Varer. Dette første Forsøg gik lykkelig, og opmuntrede altsaa dem der havde deel derudi, til at fortsætte Handelen og at bringe den videre ud, men for at drive dette med desto større Sikkerhed og Fordeele, gjorde de Ansøgning hos Kongen om Bevilling dertil, og tillige om hans Kongelige Hielp og Understytelse. Kong Frederich den Femte som altid stod ferdig at hielpe sine Undersaater, gav ved denne leilighed de Kiøbmænd der

<s. 69 i pdf>

Danm: og Marok: 65.

Havde ansøgt hans Understyttelse, om fuldkommen Prøve paa den ivrige Kierlighed han stedse blev drevet av naar det giældede om at befodre hans Folks lyksalighed. Kongen lod udruste tvende av sine Fregatter under commando av Capitaine Hoogland, og avferdigede Oberstlieutnant Longville med sine Befalinger, og med Fuldmagt at handle med Keiseren av Marokko en Traktat, om forsikring for de danske at nyde de samme fordeele som andre Nationer der handler paa hans Lande, og erhverve Tilladelse hos ham at oprette et Faktorie eller Plads til Boepæl og Magazin for de Kiøbmænd som i fremtiden kunde blive brugt ved

denne Handel. Longuille gik derpaa Ombord paa Skibet Falster i April Maaned 1751, som havde med sig i Selskab Skibet Dokken og tvende Kiøbmands Skibe. Han kom til Saffy udi Junii Maaned samme Aar, og begyndte uopholdelig at iværksætte den Commission ham var given: men som han strax derpaa loed sig

<s. 70 i pdf>

66. Efterr: om Underhandl: imell: forleede, tænkte han at han nok kunde overtræde den ham givne Indstrux og fuldmagt, og vovede at slutte en Traktat som var gandske stridig imod den som han var befuldmægtiget til.

Han blev accorderet med prints Sydy Mahamet som paa Keiseren hans Faders veyne regierede over Kongeriget Marokko, hvorunder Saffy og S. Croix ligger, at Tolden av bemeldte tvende Havne skulle være overdragen de Danske i Forpagtning udi 5 Aar, og at de ene og allene skulle have Privilegium til at handle paa disse tvende Stæder. Han loed sig forblinde ved det prægtige som syntes at være ved disse Vilkaar, saa yderlig at han vovede av eget Hoved og uden at kunde haabe det hans Mayestæt nogensinde skulle approbere saadant Foretagende, at lade de andre Nationers Kiøbmænd vide denne Accord, og ville fölgelig forbyde dem all Handel.

Intet kunde være meere stridigt imod

<s. 71 i pdf>

danm: og Marok: 67.

hensigt, end saadan Omgang; Og med største mishag fik man den Tidende I Kiøbenhavn udi September Maaned samme Aar. Man beflittede sig paa, uden forsømmelse at forekomme Suitterne deres, men man mærkede strax efter, og førend man kunde forebygge dem, at disse ubehagelige Consequencer allerede vare arriverede og at Kiøbmænderne av andre Nationer som vare ophidsede imod en Person der ville støde dem ud, havde fundet leilighed at sætte Sultanen av Marokko mistanker I Hovedet imod ham, og havde bragt denne Herre til at bryde Traktaten og at lade arrestere Longuille med de faae Folk han havde hos sig, og endeel av Kofardieskibenes Mandskab, hvilke Morene havde været saa trædske, at trække til Lands.

Det Paaskud de brugte til at sætte farve
Paa saadan Overtrædelse av given Parole og

>s. 72 i pdf>

68. Efterr: om Underh: imellem
en saa aldeles mod Folkeretten stridig Vold-
somhed, var denne, at Longuille skulle have i
sinde at gjøre Anstalt til at bemægtige sig
Landet.

Aldrig kunde vel noget mindre bleven tænkt
paa, eller havde mindre rimelighed; thi langt
fra at have taget de Messyrer der kunde
røbe slige Anslag, havde Longuille derimod blot-
tet sig for alt det der kunde sætte ham selv
i Sikkerhed: han havde sendt Kongens Skibe
tilbage, han havde forføyet sig nesten allene
tilligemed de Effecter og Penge som var be-
stemt til Handelen ind udi Morenes Hæn-
der, han havde ikke meere med sig end en
Haandfuld Folk, som vel kunde tage deel i
hans Ulykke, men ikke avvende den. Han
kunde vel lastes for uforsigtighed og blind
dristighed, men ikke for Indtriger og hemme-
lige Rænker. Imidlertid, da man let-
telig kunde indbilde dem noget, der ville

<s. 73 i pdf>

Danm: og Mar: 69.
lade sig indbilde, blev han, endskiønt han
var nesten gandske allene og uden Vaaben,
anseed som en publik og farlig Fiende; og
som saadan En ført til Marokko tilligemed
de 12 personer som var alt hans Følge, og
de 32 Matroser som man havde fundet Mid-
del at faae fat paa. Man bemægtigede
sig de Penge som de danske Kiøbmænd hav-
de betroed ham, og man anholdt alle
hans Papirer. Derudi havde de samme
maaskee gierne seed hans Fordervelse, og
giordt til Facit paa at finde det som
feilede dem endnu til at gjøre hans Ulyk-
ke fuldkommen, men det faldt gandske
anderledes ud, og Printzen av Marokko
saae intet derudi, uden Beviiser paa Calum-
nie, og profiterede intet uden det han let-
telig kunde blive overbeviist med egne
Øyne av at læse hans Instruxer in Originali,

<s. 74 i pdf>

70. Efterr: om Underh: imell:
og hans allerhemmeligste Papirer, hvor viise-
lig Kongens Befalinger havde været forfatte-
de, og hvorledes de aldeles ikke smagede av
andet end Billighed og fred.

Derpaa formildede denne herre, kort deref-
ter Longuilles og de andre danske Folks
Skiæbne; og mærkede man, at fra den Tid
forgik ham hans onde Troe til dem efter Haan-
den, og at han Dag fra Dag blev meere dispone-
ret til at oprette sin første hidsighed og for-
nye igien den Traktat som han ikke længere
kunde nægte sig at have brudt uden Aarsag.

Han avferdigede til den ende en Jøde som
nøed den Ære av hans Fortroelighed, til Kiø-
benhavn med et Brev som skulle give anled-
ning til Forligelse; Men som hans Mayestet
agtede denne Maade stridig imod sin høye Re-
spect, fandt han ikke for godt at antage Per-
sonen til nogen Underhandling, men, efterat
have ladet hannem begiegne med sin sædvanlige

<s. 75 i pdf>

Dann: og Mar: 71.
Ædelmodighed, skikkede han denne Udsending
tilbage igien uden noget andet Svar, end et
Brev hvorudi Hans Mayestæt bifaldt Longuil-
le i alt hvad han havde giordt i kraft av sin
Instrux, men forbeholdt sig at undersøge,
om han derimod havde forløbet sig, og i saa-
dant Tilfælde straffe ham derfor: begiæren-
de derhos, at i hvordan end hans Opførsel
havde været, maatte han strax blive ham
sendt tilbage, ligeledes de 44 Personer som
var i Fangenskab med ham.

Men Hans Mayestæt havde endnu ikke
tænkt at tage kraftigere Messyres, for at
befrie ham fra de Baand han var fast
udi. Han havde ret til at hævne slig Om-
gang med en Betient der var forsynet med
hans Fuldmagt og Creditie, hvorover han selv
var straffældig for sin herre, for at have over-
traaed sin Instrux med alt for megen Nidkierhed

<s. 76 i pdf>

72. Efterr: om Underh: imellem dog intet havde brudt mod Printsens av Maroko i noget.

Hans Mayestæt kunde med rente have gien-gieldet alt det Onde der var giordt imod alle dem der vare med Longuille, men hans Kierlighed for denne, endskiønt liden Deel av sit Folk, bragte ham til gandske andre Tanker, og, som en retsindig Konge og Landsfader, tog han ikke i Betænkning at ansee den Ædelhiertede Ære at frelse dem, høyer end den Lyst at stille sin fortrydelse tilfreds der var gandske retmessig, men kunde foraarsage deres Ulykke; Og derfor, saasart han havde faaed deres Hæftelse at vide, havde han stillet Ordre, at de paa alle mulige Maader skulle blive understyttede og forsikrede om en hastig Forløsning.

Capitaine Hougland som endnu var i den spanske Søde, var allerede kommen tilbage med

<s. 77 i pdf>

Danm: og Marok: 73.
de tvende Fregatter som han commenderede, strax uden for Saffy, for at arbeide paa deres befrielse og hændte Efterretning om, hvad Aarsage der havde været til at bryde den gode Forstaaelse, som var i god Stand ved hans avreise. Men da dette første Forsøg ikke fik det lykkelige Udfald som det burde have havt, udnævnte Hans Mayestæt Com-mendeur Capitaine Holst til at forføye sig til Saffy, for derfra at hændte de Fangne hjem igien og avgiøre alleting efter Instruxens formeld som Longuille havde været given.

Holst gik den 22. Maji 1752 fra Kiøbenhavn, men kom ikke til det bestemte Stæd, efterdi han døde paa høyden av det engelske Eyland Wight udi Kanalen; Og omendskiønt Skibet han var paa, fort satte Reisen, og Hoogland kom igien til Saffy, for der at fuldføre de Commissioner som vare Holst

<s. 78 i pdf>

74. Efterr: om Underh: imell: betroede, kunde han dog ikke avgiøre den Sag som han for sin Person ikke var beordret til.

Dette indsaae Hans Mayestæt forud, hvorfor han havde fundet fornøden, saasnart han fik Holstes dødelige Avgang at vide, at udnævne en anden I den avdødes Stæd, da Valget faldt paa Commendeur Capitain Lutzau, hvilken hans Mayestæt betroede de samme Ordre som Holst havde havt; og hvis Reise derpaa blev meere lykkelig. Han seiglede bort den 2. Junii samme Aar; Og, efterat han var gaaed i Land til Cadix, begav han sig over Land til Lissabon, hvor han fandt Hoogland igienkommen fra sin Seiglats, hvorom forhen er meldet. Han antog der Commando over de Kongelige Skibe, hvilke han førte igien til Cadix, og laae der Vinterleye.

Men da Søen atter ved Foraarets Tid blev Navigabel, forlod han de spanske Kyster, og

<s. 79 i pdf>

Danm: og Mar: 75.

ankrede for Saffy den 12. Maji 1758 med den Kongelige Eskadre, bestaaende av Christiansborg, Falster, Dokken og Blaaehyren, samt Kofardie Skibene Frederiche og Neptunus.

Saasnart han havde kastet Anker, lod han Sultanen av Marokko vide, at han var ankommen for at begiære de Fangnes løsladelse, og oprette igien en god Forstaaelse imellem begge Nationer; Og som denne herre havde udnævnt en fransk Kiøbmand ved navn Rey somvar boesiddende i Saffy, der var i særdeles Naade og kredit hos ham, for at avgiøre alleting med Lützou, forføyede samme Kiøbmand sig Ombord paa Eskadren; Og da han blev accorderet med Lützou om alle Punkter, blev Traktaten sluttet den 16de i samme Maaned.

Derpaa blev Fangene strax sadt paa fri Fod; Longuille av Hans Mayestæt rappeleret, nøed paa sin Vei alle de Æresbevisninger der

<s. 80 i pdf>

76. Efterr: om Underh: imel: tilkom den Commission hannem havde været given, og kom Ombord paa Eskadren den 3. Junii. Consulens Huus blev sadt i stand igien og det Danske Flag samme Dag ophiset i Saffy med de Ceremonier og Formaliteter som ved slige Begivenheder ere brugelige.

24 Personer av Fregatten Falster, som av Ildebranden der fortærede Skibet, bleve nødde at flygte til Landet, og, som Indbyggerne havde bemægtiget sig, bleve sendte tilbage i Frie-
hed, og begavede med Foræringer av Printsens av Marokko.

Den 18. i bemeldte Maaned blev Trak-
ten, der i alle Hovedpunkter var overeens-
stemmende med den som Longuille skulle
have sluttet, udleveret til Lützou. I kraft
av samme Traktat skal den danske Nation
efterdags i det heele Marokkanske Rige bli-
ve begiegnat ligesom de Nationer der Samme-
stæds ere mest yndede: Og den danske

<s. 81 i pdf>

Dann: og Marok: 77.

Consul som boer i Saffy, saavel som og de
Kiöbmænd der udnævnes at være ham behielpe-
lig, skulle der nyde alle de Rettigheder og
Fortrin som i Afrika følger ved slige Trakta-
ter.

Saaledes endte sig en Affaire, der ved saa
mange indfaldende Omstændigheder blev hin-
dret, men skal altid tiene til et Bevis
paa Kong Friderich den Femtes Standhaftighed
og hans ømme hierte for dem der havde den
Lykke at være hans Undersaatere.

#

Herav bliver det da, som før er meldet
klart nok at den værdige Joachim Hynne-
mør, med det Defensions-Skib han førte
fra Bergen, Ebenezer kaldet, var den første
der loed vaye Dansk Flag for den Marokkanske
Kyst, og det for Staden Salee, hvor han

<s. 82 i pdf>

78.
ankrede paa reden den 23 April udi Aaret
1747; da dog Oberstlieutnant Longuille
med den danske Eskadre under Capitain Hoog-
land ikke kom til Saffy førend udi Junii Maa-
ned 1751 og begyndte sine Underhandlinger, hvil-
ke dog formedelst mellem komne vanhædige Om-
stændigheder ikke kom til nogen Fuldbyrkelse
førend den 18. Junii 1753.

Desuden bliver det baade troeligt og rimeligt, at den Person som i Aaret 1749 kom til Kiøbenhavn og gjorde Forslag til en fordeelagtig Handels oprettelse med Marokko, just er bleven tilskyndet og bevæget dertil, ved det at Hynnemør aller først brød Isen og loed det danske Flag blive bekiendt der paa Kysten, samt ved sin gode Conduite og retskafne Opførsel tilveyebragte den Danske og Norske Nation baade Ynde, Ære og fortroelighed samt Respect hos Marokkanerne.

<s. 83 i pdf>

79.

Det sees og tillige av disse Efterretninger, hvilke vanskeligheder og vanhælder indtreffede ved bemeldte Underhandlinger, samt med hvilke store Bekostninger de maatte drives og tilendebringes for den fortreffelige Kong Friderich den Femte.

< blank >